

Til Medietilsynet

HØRINGSUTTALELSE FRA ORDENTLIG RADIO AS

Behov for endringer i eksisterende mediestøtteordninger/helt nye typer tilskudd

Staten må gjennom en ny tilskuddsordning ta ansvar og kompensere for at man fjernet konsesjonskravet om 35% norsk musikk på radio ved overgangen fra FM til DAB.

INNLEDNING

Eksisterende tilskuddsordninger og fordelingen av midler er ikke lenger tilpasset hverken medielandskapet eller det som bør være mediepolitiske målsettinger. Det er et stort behov for nye ordninger fordi fordelingen mellom ulike medier i produksjonstilskuddsordningen for nyhets- og aktualitetsmedier er utdatert, mangelfull og derfor ikke hensiktsmessig.

De siste årene er Medietilsynet blitt oppfordret av Kulturdepartementet til å legge vekt på lokalradio-søkere som ønsker å fremme norsk musikk. Dette har Medietilsynet gjort, men innenfor eksisterende tilskuddsordning der dette kun kommer lokalradioer til gode. Lokalradio betyr i praksis lokal musikk og er selvsagt en viktig del av mangfoldet i eteren, men det kompenserer ikke for den musikken som forsvant da konsesjonskravet om 35% norsk musikk på riksdekkende, kommersielle kanaler ble fjernet ved innføringen av DAB+. Et krav som var ment å beskytte en viktig del av norsk kultur.

Den profesjonelle norske musikken er på defensiven og det er nødvendig å etablere en ny type tilskuddsordning med produksjonstilskudd for kanaler som vil utføre journalistisk arbeid i sine aktualitetsmedier når det gjelder ny norsk musikk.

Norsk musikk på radio bør være en viktig inntekt for opphavere og utøvere via vederlag som forvaltes av interesseorganisasjonene Gramo (utøverne) og Tono (opphaverne).

Det siste året har vist hvor sårbar musikkbransjen er når konserter og andre arrangement må avlyses på grunn årsaker man ikke har kontroll over. Hadde det blitt spilt mer norsk musikk på radio, ville opphavere og utøvere hatt et bedre økonomisk grunnlag å møte f.eks. pandemi-utfordringene med.

Det er et stort behov for å stimulere til bruk av norsk musikk i etermediene. Ikke bare for lokalradioene som får støtte for å bruke lokal musikk i sine sendinger, men for aktører som ønsker å løfte frem den profesjonelle musikken. Den musikken som forsvant da Staten ved overgang til DAB+ fjernet konsesjonskravet om 35 prosent norsk musikk. Det er fire år siden. På høy tid med en ordning som kan kompensere for dette.

UTGANGSPUNKTET

Det må utvikles en mediestøtte også for radio, lik den som i årevis har eksistert for å sikre et mangfold av aviser. Dette er ikke minst viktig nå som de tradisjonelle avisene, som denne ordningen ble etablert for, er blitt mediehus med både radio-og TV-sendinger. Eksisterende støtteordninger prioriterer mediehus med papiravis som utgangspunkt, noe som i dagens situasjon begrenser mangfold, innovasjon og likebehandling av norske medier.

Når mediestøtten nå må vurderes ut fra et mer helhetlig bilde som speiler dagens mediesituasjon på en rettferdig måte, vil det selvsagt være mange ulike elementer som skal på plass. Vi ønsker med dette innspillet å konsentrere oss om å bidra til at bruken av norsk musikk øker. I dag har knapt nok 4 av 10 sanger spilt på radio, norsk opphav eller fremførelse.

MÅL

Målet er en sterk, velfinansiert kommersiell radiosektor på begge offisielle språk som kan bidra til oppfyllelsen av de politiske målene i kringkastningsloven gjennom følgende elementer:

- En radiosektor som gir effektive bidrag til norske artister gjennom kringkasting av norsk musikk på alle språk og bidrar til norsk talentutvikling som er i samsvar med sektorens økonomiske muligheter.
- En radiosektor som gir lyttere et større mangfold av musikalske sjangre og et større utvalg av norske artister på begge offisielle språk.
- En radiosektor som gjenspeiler det norske samfunnets multikulturelle natur og gir alle etniske uttrykksformer en plass i medielandskapet.
- En radiosektor som regelmessig gir lytterne nyheter, aktualiteter og informasjon innen kultursektoren.
- En radiosektor som er i stand til å gjennomføre overgangen til digital kringkasting og utnytte nye distribusjonsplattformer på en måte som fremmer lovens mål.

KRAV TIL RADIOSTASJONER

For å kunne være kvalifisert til å søke om midler må søkeren/radiokanalen allerede spille minst 35% norsk musikk jevnt fordelt gjennom døgnet.

På oppdrag fra Kulturdepartementet leverte Center for Creative Industries ved Handelshøyskolen BI i januar 2019 en rapport om digitaliseringens innvirkning på norsk musikkbransje. Rapportens konklusjon og forslag til departementet var: «Gjeninnføring av krav til norskandel som grep for å styrke et norsk hjemmemarked».

For å sikre at norsk musikk ikke blir henvist til tider da et relativt lite publikum lytter på radio, for eksempel på kveld, i ukedager og i helgene, skal det også sendes minst 35% norsk musikk mellom klokken 06.00 og 18.00, mandag til fredag.

Musikken må oppfylle minst to av fire kriterier angitt nedenfor for å kunne kvalifisere som norsk musikk, heretter referert til som KNUT.

DEFINISJON AV NORSK MUSIKK

Vi deler en musikkinnspilling inn i fire grupper underleverandører for å definere hva som er norsk musikk. Når to av fire kravkriterier er oppfylt, er musikken norsk og kvalifisert for å telle med i den enkelte kanals norskandel.

K omponist – komponisten har fast adresse i Norge.

N æring – innspillingen og/eller ulike former for teknisk bearbeidelse, er gjort i Norge

U tøver – ledende sanger eller musiker på innspillingen har fast adresse i Norge

T ekst – teksten er bearbeidet til norsk eller er originalskrevet av forfatter med fast adresse i Norge.

Med denne definisjonen (forkortet til KNUT), lignende den som f.eks. Canada benytter for å fremme sitt lands musikk på radiostasjoner på tilsvarende måte (MAPL), og en ny økonomisk stimuleringsordning for radio, sikrer vi at mer norsk musikk blir spilt for lytterne. Samtidig sikres driften av det profesjonelle innspillingsmiljøet i Norge, det gir oppdrag for landets studiomusikere, men også mulighet for artister til å jobbe internasjonalt med musikkproduksjoner.

KONKLUSJON

Det er nødvendig nye stimuleringsordninger på flere felt for radiovirksomheten i Norge, særlig en støtteordning for radiotasjoner som vil bruke profesjonell, norsk musikk i sine sendinger. Støtte skal ikke gis til generell drift men til konkrete program-produksjoner som fremmer norsk musikk, definert av KNUT. En forutsetning for støtte er at søkerkanalens generelle musikkprofil allerede inneholder minst 35% norsk musikk, jevnt fordelt på døgnet.

Fornebu 22. mars 2021

Tor Andersen,
ansvarlig redaktør,
Ordentlig Radio AS